

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
OŚRODEK INFORMACJI 693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET <http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/75/2008

PREFERENCJE PARTYJNE W MAJU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

Udział w wyborach parlamentarnych – gdyby odbywały się w maju¹ – deklaruje 57% ankietowanych, czyli niemal tyle samo co miesiąc temu i o 4 punkty mniej niż na początku marca. Nadal poziom gotowości Polaków do czynnego uczestnictwa w procedurach demokratycznych jest wyższy niż przed wyborami, gdyż średnia deklarowana frekwencja w ciągu sześciu miesięcy przed rozpoczęciem kampanii wyborczej wyniosła 53,5%.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań							
	X 2007	XI 2007	XII 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	V 2008
	w procentach							
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	71	68	65	65	62	61	58	57
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	14	16	14	14	14	15	15	20
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	16	16	22	21	24	25	27	23

W maju nie odnotowaliśmy istotnych zmian w poziomie poparcia dla partii politycznych. Nadal zdecydowanie najlepsze notowania ma PO, popierana przez niemal połowę Polaków zapowiadających swój pewny udział w ewentualnych wyborach (49%). Od lutego br. notowania PO praktycznie się nie zmieniają. Na drugim miejscu znalazł się PiS mający wśród potencjalnych wyborców 18% zwolenników, czyli tyle samo co w ubiegłym miesiącu. Jednak z dłuższej perspektywy – od momentu wyborów – obserwujemy spadek notowań PiS. W maju partia ta drugi raz z rzędu osiągnęła najgorszy wynik od marca 2005 roku.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (216) zrealizowano w dniach 9–12 maja 2008 roku na liczącej 1116 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach**							Wyniki wyborów parlamentarnych
	XI 2007	XII 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	V 2008	
	w procentach							
Platforma Obywatelska RP	47	50	53	48	49	49	49	41,51
Prawo i Sprawiedliwość	25	22	21	19	22	18	18	32,11
SLD/ Lewica i Demokraci	8*	8*	7*	9*	5*	5	5	13,15*
Polskie Stronictwo Ludowe	8	7	6	5	4	4	5	8,91
Partia Kobiet	0	1	1	1	2	2	2	0,28
KPEiR	0	1	2	1	2	1	1	-
Liga Polskich Rodzin	1	1	1	2	2	2	1	1,30
Partia Demokratyczna	-	-	-	-	-	0	1	-
Polska Lewica	-	-	-	-	-	-	1	-
Polska Partia Pracy	0	1	1	1	1	1	1	0,99
Samoobrona RP	1	2	1	1	0	1	1	1,54
SdPI	-	-	-	-	-	1	1	-
UP	-	-	-	-	-	1	1	-
Inne	0	1	0	1	1	0	0	0,22
Trudno powiedzieć	9	7	7	11	13	14	13	-
N=	587	559	578	704	732	635	638	16 142 202
* Deklaracje poparcia dla koalicji Lewica i Demokraci (SLD + SdPI + UP + PD)								
** Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach								

Na granicy wyborczego progu kształtuje się poparcie dla dwóch kolejnych partii, które miałyby jeszcze szansę umieścić swoich przedstawicieli w parlamencie – PSL i SLD. Na oba ugrupowania chce głosować w tym miesiącu po 5% potencjalnych wyborców.

Głosy zwolenników pozostałych partii okazały się w maju bardzo rozproszone. Relatywnie większe szanse wyborcze miałyby Partia Kobiet, na którą chęć głosowania zadeklarowało 2% zadeklarowanych uczestników wyborów. Po 1% głosów uzyskały KPEiR, LPR, Partia Demokratyczna, Polska Lewica, PPP, Samoobrona, SdPI i UP.

Od trzech miesięcy nie zmienia się odsetek wyborców mających zamiar wziąć udział w wyborach parlamentarnych, jednak niepotrafiących się zdecydować, którą partię poprzeć. W maju 13% potencjalnych uczestników głosowania zadeklarowało, że nie wie, na którą partię oddałoby głos.

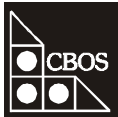

Od kilku miesięcy układ sił na naszej scenie politycznej jest wyraźnie ustabilizowany. Mimo kalendarzowego końca tzw. miodowego miesiąca władzy, obserwowanego zawsze po wyborach, rządząca partia cieszy się niesłabnącym zaufaniem Polaków. Udział

w rządzeniu nie sprzyja w takim samym stopniu popularności PSL, choć i ta partia nie traci w stosunku do swoich notowań sprzed wyborów. Natomiast PiS, będąc w opozycji, najwyraźniej nie może się odnaleźć i na razie nie jest w stanie odbudować swego dawnego stanu posiadania.

Po rozpadzie LiD sytuacja na lewicy ciągle jest niejednoznaczna. Mimo zerwania koalicji i relacjonowanej w mediach walki o przywództwo, SLD wciąż ma największe szanse na samodzielne zdobycie przychylności wyborców. SLD uzyskuje dokładnie takie samo poparcie, jakie w naszym rankingu osiągnął cały LiD w swoim ostatnim pomiarze, a zarazem takie, jakie miał w ostatnim sondażu przed utworzeniem tej koalicji (jesienią 2006 roku). Zarówno na SdPl, jak i na UP oraz PD chce głosować w maju taka sama część wyborców, jak przed powołaniem do życia LiD. Można powiedzieć, że półtoraroczne istnienie LiD-u niczego na lewicy nie zmieniło. Po rozwiązaniu tej koalicji układ sił powrócił do stanu wyjściowego. Warto jeszcze odnotować, że suma głosów oddanych na partie tworzące jeszcze niedawno LiD (8%) jest wyższa niż liczba głosów, które ta koalicja uzyskiwała w ostatnim okresie swego istnienia. Może to oznaczać, że do grona zwolenników poszczególnych ugrupowań powrócili ci wyborcy, którym polityczny związek z niektórymi partiami najwyraźniej nie odpowiadał.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział? 1 - Na pewno wziął(ę)by w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału

	(%)			
	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	57	20	23	1116
Płeć				
Mężczyźni	62	18	20	538
Kobiety	53	21	26	578
Wiek				
18-24 lata	61	20	18	158
25-34	58	19	23	211
35-44	60	20	19	193
45-54	56	21	23	193
55-64	61	16	24	176
65 lat i więcej	49	20	31	185
Miejsce zamieszkania				
Wieś	51	23	26	421
Miasto do 20 tys.	57	20	22	153
20-100 tys.	60	14	25	220
101-500 tys.	56	24	20	171
501 tys.i więcej mieszk.	72	12	15	151
Wykształcenie				
Podstawowe	45	21	33	288
Zasadnicze zawodowe	48	22	30	290
Średnie	64	19	17	376
Wyższe	80	13	7	162
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	87	8	5	81
Prac.umysł.niż.szczebła	66	18	16	117
Pracownicy fiz.- umysł.	54	20	26	77
Robotnicy wykwalifikowani	53	17	29	119
Robotnicy niewykwalifik.	48	19	33	65
Rolnicy	49	38	13	59
Pracujący na własny rach.	73	13	14	40
Bierni zawodowo				
Renciści	41	26	33	77
Emeryci	56	18	25	239
Uczniowie i studenci	70	16	14	94
Bezrobotni	39	31	31	76
Gospodynie domowe i inni	51	17	32	71
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	65	19	16	168
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	59	20	21	99
sekt. pryw. poza rolnict.	64	14	22	233
prywatnym gosp. rolnym	53	34	13	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	44	28	28	45
301-500	49	20	32	118
501-900	49	19	32	238
901-1200	64	15	21	125
Powyżej 1200 zł	76	14	10	151
Ocena własnych war. mater.				
Złe	45	20	35	225
Średnie	52	24	25	491
Dobre	71	14	14	400
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	54	14	32	56
Raz w tygodniu	60	21	19	524
1-2 razy w miesiącu	57	23	20	214
Kilka razy w roku	57	16	26	204
W ogóle nie uczestniczy	47	16	36	118
Poglądy polityczne				
Lewica	71	16	13	149
Centrum	54	22	24	317
Prawica	70	14	16	367
Trudno powiedzieć	37	26	37	282

Tabela 2. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	KPEiR	LPR	Partia Demokra- tyczna	Partia Kobiet	PO RP	Polska Lewica	PPP	PSL	Prawica Rzeczypos- politej
Ogółem	1	1	1	2	49	1	1	5	0
Płeć									
Mężczyźni	0	0	1	1	54	1	1	6	1
Kobiety	2	1	1	2	44	1	1	4	0
Wiek									
18-24 lata	1	1	0	2	67	0	1	3	0
25-34	0	1	0	3	56	1	0	1	1
35-44	0	1	0	1	48	1	1	5	0
45-54	1	1	1	2	41	0	0	8	1
55-64	2	0	3	1	43	2	1	6	0
65 lat i więcej	5	1	2	0	36	3	1	8	0
Miejsce zamieszkania									
Wieś	1	1	1	1	43	1	2	9	0
Miasto do 20 tys.	4	1	1	2	48	3	0	3	2
20-100 tys.	3	2	0	2	41	1	0	3	0
101-500 tys.	0	0	3	3	57	0	1	3	0
501 tys.i więcej mieszk.	0	0	1	1	63	2	0	3	0
Wykształcenie									
Podstawowe	3	1	0	3	45	2	0	6	0
Zasadnicze zawodowe	2	0	1	0	44	2	2	8	1
Średnie	1	1	1	2	50	0	0	4	0
Wyższe	0	1	2	1	55	1	0	3	0
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	0	1	3	1	58	1	0	2	0
Prac.umysł.niż.szczebla	0	2	0	1	48	0	0	6	0
Pracownicy fiz.- umysł.	0	0	0	0	51	0	0	3	5
Robotnicy wykwalifikowani	0	0	0	1	49	0	2	6	0
Robotnicy niewykwalifik.	4	7	0	3	55	7	0	6	0
Rolnicy	0	0	0	0	40	0	0	6	0
Pracujący na własny rach.	0	0	3	0	56	0	0	7	0
Bierni zawodowo									
Renciści	3	0	0	5	33	3	0	16	0
Emeryci	4	1	1	1	39	3	1	4	0
Uczniowie i studenci	0	0	0	2	72	0	0	3	0
Bezrobotni	0	0	0	11	41	0	4	0	0
Gospodynie domowe i inni	2	0	4	0	39	0	0	7	0
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	1	3	2	1	44	2	0	7	1
spółce właścicieli									
prywatnych i państwa	0	0	0	0	57	0	3	1	0
sekt. pryw. poza rolnict.	0	1	1	1	60	1	0	3	1
prywatnym gosp. rolnym	0	0	0	0	46	3	0	10	0
Dochody na jedną osobę									
Do 300 zł	0	0	0	0	54	0	0	6	0
301-500	3	4	2	3	46	4	5	2	1
501-900	3	1	0	2	42	1	0	7	1
901-1200	2	1	1	0	42	2	0	7	0
Powyżej 1200 zł	0	0	2	1	53	1	1	3	0
Ocena własnych war. mater.									
Złe	3	1	2	4	35	2	2	4	0
Średnie	1	1	1	1	48	1	0	8	0
Dobre	1	0	1	1	54	1	1	3	0
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	5	0	5	0	28	0	0	0	3
Raz w tygodniu	1	1	1	2	46	1	1	6	0
1-2 razy w miesiącu	1	2	0	2	39	1	0	6	1
Kilka razy w roku	1	0	1	2	64	1	2	3	0
W ogóle nie uczestniczy	0	2	2	0	64	3	0	3	0
Poglądy polityczne									
Lewica	0	0	2	1	45	3	1	5	0
Centrum	1	0	1	2	55	1	1	7	0
Prawica	1	1	1	1	51	0	1	3	1
Trudno powiedzieć	3	2	1	3	38	3	0	6	0

(continued)

Tabela 2 cd.

(%)

	PiS	Samoobrona	SdPl	SLD	UPR	UP	Inne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	1	1	5	0	1	0	13	638
Płeć									
Mężczyźni	17	1	1	5	0	2	1	10	334
Kobiety	19	2	1	6	0	0	0	16	304
Wiek									
18-24 lata	12	1	0	3	0	0	0	8	97
25-34	17	1	0	4	1	2	0	14	121
35-44	17	1	1	10	0	1	1	11	117
45-54	18	1	1	4	1	1	0	19	107
55-64	23	1	1	5	0	1	1	10	107
65 lat i więcej	22	2	1	5	0	0	1	13	90
Miejsce zamieszkania									
Wieś	19	2	0	4	0	1	0	16	216
Miasto do 20 tys.	21	1	0	2	1	0	1	9	87
20-100 tys.	19	1	1	12	0	3	1	13	132
101-500 tys.	20	0	1	5	1	0	0	6	94
501 tys.i więcej mieszk.	12	0	1	3	0	1	0	14	109
Wykształcenie									
Podstawowe	16	4	0	4	0	1	0	15	131
Zasadnicze zawodowe	19	1	1	4	0	2	0	14	138
Średnie	19	0	0	6	0	1	0	13	241
Wyższe	18	0	2	7	1	0	1	8	129
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	17	0	2	5	0	0	1	7	70
Prac.umysł.niż.szczebła	19	0	1	9	0	0	0	15	78
Pracownicy fiz.- umysł.	20	2	0	8	0	3	0	7	42
Robotnicy wykwalifikowani	21	0	0	4	0	4	0	11	64
Robotnicy niewykwalifik.	6	0	0	0	0	4	0	8	31
Rolnicy	22	6	0	5	0	0	0	21	29
Pracujący na własny rach.	14	0	0	0	0	0	0	20	29
Bierni zawodowo									
Renciści	26	0	0	3	0	0	0	13	30
Emeryci	24	2	1	6	0	1	1	11	134
Uczniowie i studenci	9	1	0	3	0	0	0	11	66
Bezrobotni	15	0	0	2	2	0	0	24	29
Gospodynie domowe i inni	15	4	0	12	2	0	0	15	36
Pracuje w:									
inst. państw., publicznej	16	1	1	11	0	0	1	10	109
spółce właścicieli	17	0	0	6	0	0	0	15	59
sekt. pryw. poza rolnict.	17	0	1	1	0	4	0	11	149
prywatnym gosp. rolnym	22	9	0	5	0	0	0	4	29
Dochody na jedną osobę									
Do 300 zł	26	6	0	0	4	0	0	6	20
301-500	10	1	0	7	0	2	0	9	58
501-900	22	0	0	7	1	1	0	12	116
901-1200	26	0	3	5	0	0	1	11	79
Powyżej 1200 zł	23	0	1	7	0	1	1	6	114
Ocena własnych war. mater.									
Złe	19	3	0	7	1	0	0	18	101
Średnie	17	1	1	4	0	1	0	13	253
Dobre	19	1	0	6	0	1	0	10	284
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	49	5	0	0	0	0	0	6	29
Raz w tygodniu	21	1	1	3	0	2	1	13	314
1-2 razy w miesiącu	14	1	1	10	0	0	0	21	122
Kilka razy w roku	13	0	0	5	0	1	0	7	117
W ogóle nie uczestniczy	8	0	0	11	0	0	0	7	56
Poglądy polityczne									
Lewica	7	0	2	27	0	0	1	6	106
Centrum	12	1	1	1	1	4	0	13	169
Prawica	30	1	0	1	0	0	0	7	258
Trudno powiedzieć	11	2	0	1	0	0	0	30	105